

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

WERSJA JAWNA

RWR.610.1.2022.ZR

Wrocław, 1 sierpnia 2023 r.

Decyzja nr RWR 05/2023

- I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2, w związku z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 ze zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, działanie **Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej „Boże Dary”** z siedzibą w **Katowicach**, polegające na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość pobranej prowizji (obliczonej tzw. metodą liniową), która dotyczy okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredyt konsumencki w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu udzielonego na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1028), co narusza art. 49 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów i tym samym narusza art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

oraz stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 22 listopada 2022 r.

- II. Na podstawie art. 26 ust. 2, w związku z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada na **Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową „Boże Dary”** z siedzibą w **Katowicach** obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów opisanego w pkt I sentencji decyzji, poprzez:

- 1) złożenie jednokrotnego oświadczenia o następującej treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 1 sierpnia 2023 r. nr RWR 05/2023 Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach, informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy (obliczone tzw. metodą liniową), co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2023 r. poz. 1028) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów i tym samym narusza art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z

dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów. Decyzja Prezesa UOKiK nr RWR 05/2023 z dnia 1 sierpnia 2023 r. dostępna jest pod adresem www.uokik.gov.pl”, w następujący sposób:

- [1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
 - [2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,
 - [3] czcionką pogrubioną (bold) fragment: „*Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy (obliczone tzw. metodą liniową)*”,
 - [4] w górnej części strony głównej domeny <https://skok-bozedary.pl/> i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, z możliwością zamknięcia oświadczenia przez użytkownika poprzez kliknięcie krzyżyka w prawym górnym rogu ramki; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
 - [5] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
 - [6] fragment: „*Decyzja Prezesa UOKiK nr RWR 05/2023*” będzie stanowić hiperłącze prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf;
 - [7] powyższe oświadczenie powinno zostać zamieszczone w terminie najpóźniej do 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji i znajdować się na stronie przez okres trzech miesięcy od daty jego zamieszczenia,
- 2) przekazanie przez Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach, listem poleconym lub osobiście (za pisemnym pokwitowaniem), w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, każdemu konsumentowi, który w okresie od 16 maja 2016 r. do dnia 22 listopada 2022 r. spłacił przed terminem pożyczkę uzyskaną w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach, pisma zawierającego następującą informację:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 1 sierpnia 2023 r. nr RWR 05/2023 Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość pobranej prowizji (obliczonej tzw. metodą liniową), która dotyczy okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredyt konsumencki w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu udzielonego na podstawie ustawy o kredycie konsumenckim), co narusza art. 49 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów i tym samym narusza art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w związku z wcześniejszą spłatą przez Panią/Pana pożyczki w celu odzyskania nadpłaconej części kwoty prowizji istnieje możliwość złożenia reklamacji. Reklamację należy przelać pocztą na adres: [SKOK

Boże Dary uzupełni adres], złożyć osobiście w oddziale Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowa „Boże Dary” lub przesłać drogą mailową na adres: [SKOK Boże Dary uzupełni adres mailowy] wraz ze wskazaniem sposobu dokonania zwrotu nadpłaconej kwoty (np. przelew na konto pożyczkobiorcy, przekaz pocztowy na adres pożyczkobiorcy etc.)”.

- 3) dokonanie zwrotu - w ramach przysporzenia konsumenckiego - części prowizji (obliczonej tzw. metodą liniową), proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy pożyczki w związku z jej wcześniejszą spłatą, konsumentom, którzy w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 22 listopada 2022 r. spłacili przed terminem pożyczkę uzyskaną w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej „Boże Dary” i złożą reklamację, o której mowa w pkt II.2 niniejszej decyzji. Ww. zwrotu Spółdzielnia Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa „Boże Dary” dokona w terminie 30 (trzydziestu) dni od złożenia reklamacji, w sposób wskazany przez konsumenta w ww. reklamacji, z uwzględnieniem rozliczenia ewentualnych wcześniej przekazanych kwot z powyższego tytułu na rzecz konsumenta.
- III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 275 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach karę pieniężną w wysokości 89 137 zł. (słownie złotych: osiemdziesiąt dziewięć tysięcy sto trzydzieści siedem 00/100) z tytułu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji, płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej, w terminie 14 (czternastu) dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.
- IV. Na podstawie art. 77 ust. 1, w związku z art. 80 i 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 ze zm.), w związku z art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia obciążyć Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach kosztami postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 25,50 zł (dwadzieścia pięć złotych i pięćdziesiąt groszy) i zobowiązuje ww. Przedsiębiorcę do ich zwrotu na swoją rzecz w terminie 14 (czternastu) dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

1)
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu, Prezes UOKiK) przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w sprawie wstępnego ustalenia, czy przy oferowaniu przez Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową „Boże Dary” z siedzibą w Katowicach (dalej także: SKOK, Kasa, Przedsiębiorca) konsumentom pożyczki gotówkowej, nie doszło do naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 ze zm. - dalej: „ustawa okik”) lub innych ustaw chroniących interesy konsumentów (sygn. RWR 403.7.2020.ZR). Powyższe postępowanie wszczęto m.in. w związku z informacją przekazaną przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: „UKNF”) w sprawie możliwych nieprawidłowości w działaniach Przedsiębiorcy, w zakresie przeprowadzania rozliczenia wcześniej spłaconych kredytów konsumenckich.

W wyniku czynności przeprowadzonych w toku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż SKOK dokonywał rozliczeń kwot zwrotu prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu, w oparciu o „Procedurę dotyczącą zasad postępowania i wyliczenia zwrotu prowizji/opłaty

przygotowawczej w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki z dnia 13.01.2020 r.” (dalej: Procedura), w myśl której był uprawniony do istotnego zniżania wysokości kwoty zwrotu wcześniej pobranej prowizji, w efekcie czego kredytobiorca otrzymywał kwotę w wysokości nawet o ponad 75 % mniejszą od wartości wyliczonej metodą liniową.

W związku z powyższymi ustaleniami, w dniu 14 marca 2022 r., postanowieniem nr RWR 14/2022, Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez SKOK praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość pobranej prowizji (obliczoną tzw. metodą liniową), która dotyczy okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredyt konsumencki w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu udzielonego na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1028 - dalej „ukk”) - co może naruszać art. 49 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

(dowód: postanowienie nr RWR 14/22 wraz z dokumentem przekazania sprawy Delegaturze Urzędu we Wrocławiu, karta: 1-5)

Ponadto - postanowieniem nr RWR 15/2022 z dnia 14 marca 2022 r. - Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy zebrany w trakcie postępowania wyjaśniającego (sygn. RWR.403.7.2020.ZR), tj. wyszczególnione w tym postanowieniu dokumenty.

(dowód: postanowienie nr RWR 15/22, karta: 8)

2)

Stanowisko Przedsiębiorcy

W toku postępowania Przedsiębiorca, w pismach z dnia 13 kwietnia 2022 r., z dnia 17 maja 2022 r. oraz z dnia 2 grudnia 2022 r. ustosunkował się do postawionego zarzutu oraz przedstawił zmiany obowiązującej w SKOK procedury, dotyczącej rozliczenia prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu konsumenckiego, wprowadzone uchwałami Zarządu SKOK „Boże Dary” z dnia 24 września 2021 r. oraz z dnia 29 grudnia 2021 r. Wyjaśnił, iż obowiązująca

W piśmie z dnia 17 maja 2022 r., SKOK poinformował zaś o wprowadzeniu nowej „Procedury rozliczenia prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu konsumenckiego” przewidującej, iż należna kredytobiorcy kwota zwrotu jest obliczana metodą liniową i nie będzie podlegała żadnym korektom. Ponadto w piśmie z dnia 2 grudnia 2022 r. SKOK poinformował, iż od dnia 23 listopada 2022 r. obowiązuje nowa „Procedura dotycząca zasad postępowania i wyliczania zwrotu prowizji/opłaty przygotowawczej w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki”, gdzie wprowadzono dodatkowo zapis w którym SKOK zobowiązał się do rozliczenia ww. kwoty zwrotu, w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu.

(dowód: pismo SKOK oraz Uchwała Zarządu SKOK z dnia 10 maja 2022 r., karty nr 9-12, pismo SKOK z dnia 2 grudnia 2022 r. oraz Uchwała Zarządu SKOK z dnia 23 listopada 2022 r., karta nr 432-433)

3)

Pismem z dnia 16 grudnia 2022 r., Prezes Urzędu zawiadomił stronę postępowania o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów (dowód: zawiadomienie z dnia 16 grudnia 2022 r., karta nr 435). Z tego prawa przedsiębiorca nie skorzystał.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

4)

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Boże Dary” w Katowicach jest spółdzielnią, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000094120. (dowód: wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego, karta nr 377-381).

5)

Działalność w zakresie udzielania pożyczek/kredytów, SKOK rozpoczął od października 2012 roku. SKOK działa na obszarze województwa śląskiego i posiada 15 oddziałów w 6 miastach tego województwa (w tym 9 oddziałów w Katowicach), a według danych zamieszczonych na stronie internetowej przedsiębiorcy, do SKOK należy ponad 12 tysięcy osób. Członkiem SKOK może zostać każda osoba fizyczna (w szczególności „pracujący”, emeryt, rencista), która podpisze deklarację członkowską, opłaci wpisowe (5 zł), wkład członkowski (5 zł) i wykupi jeden udział (10 zł).

SKOK udziela swoim członkom m.in. pożyczek gotówkowych, posługując się następującymi wzorcami umów (w różnych wersjach): „Umowa pożyczki chwilowej (kredyt konsumencki) Nr ...”, „Umowa pożyczki (kredyt konsumencki) Nr ...” i „Umowa kredytu (kredyt konsumencki) Nr...” (dowód: stosowane przez Przedsiębiorcę wzorce umów, karty 68-138).

Zgodnie z treścią tych wzorców, pożyczkobiorca ponosi następujące koszty pożyczki:

- a) prowizję z tytułu udzielenia pożyczki,
- b) ustanowienia zabezpieczeń,
- c) opłaty za zlecenie dokonania przelewu na rachunek zewnętrzny.

Zarówno w obecnie obowiązujących wzorcach umów dotyczących pożyczki gotówkowej, tj. „Umowa pożyczki (kredyt konsumencki) Nr ...”, „Umowa kredytu (kredyt konsumencki) Nr ...” (wprowadzonych uchwałą Zarządu SKOK z dnia 29.05.2020 r.), jak i wcześniejszych, tj. „Umowa pożyczki (kredyt konsumencki) Nr ...”, „Umowa kredytu (kredyt konsumencki) Nr ...”, wprowadzonych uchwałą Zarządu SKOK z dnia 08.10.2018 r., zamieszczono postanowienie umowne (odpowiednio w pkt 26, pkt 25), zgodnie z którym: **„Pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części pożyczki przed terminem określonym w umowie (...) w takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulegnie obniżeniu proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy licząc od momentu spłaty pożyczki przed terminem”**. Jednocześnie, zgodnie z § 30 ust. 2 „Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej” (wprowadzonym uchwałą Zarządu SKOK z dnia 6 kwietnia 2020 r. i stanowiącym załącznik do zawieranych umów dot. pożyczek gotówkowych z konsumentami): **„W przypadku spłaty całości pożyczki/kredytu przed terminem określonym w umowie, w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy/kredytobiorcy całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby pożyczkobiorca/kredytobiorca poniósłby je przed tą spłatą”** (dowód: karta 68, 71, 74, 77, 80, 84, 90, 93, 96, 100).

6)

Pomimo powyższych postanowień umownych, do grudnia 2019 r., SKOK nie zwracał odpowiedniej części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu konsumenckiego.

Jak wskazał SKOK w piśmie z dnia 8 października 2020 r.: „do maja 2016 r., tj. do wydania wspólnego stanowiska Rzecznika Finansowego i Prezesa UOKiK z dnia 16 maja 2016 r. pobierana prowizja w ogóle nie była traktowana jako pozaodsetkowy koszt kredytu, który podlega zwrotowi”. Także po tej dacie SKOK nie zmienił swojej praktyki. Wskazał, iż „nawet po wydaniu przedmiotowego stanowiska, w orzecznictwie sądów powszechnych dominowało stanowisko, że prowizja jest kosztem niezwiązanym z czasem obowiązywania kredytu, w związku z czym nie podlega proporcjonalnemu zwrotowi w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego” (dowód: pismo przedsiębiorcy z dnia 8 października 2020 r., karta: 147).

7)

Zmiana w przyjętym przez SKOK modelu działania nastąpiła dopiero po wydaniu wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE lub Trybunał) z dnia 11 września 2019 r. (w sprawie C-383/18), dotyczącym treści art. 49 ukk. Uchwałą Zarządu SKOK z dnia 13 stycznia 2020 r. wprowadzono do stosowania dokument pn.: „**Procedura dotycząca zasad postępowania i wyliczania zwrotu prowizji/opłaty przygotowawczej w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki**” (dalej: „Procedura”). Zgodnie z jego treścią: „*Jako zasadę przyjęto, zgodnie z wyrokiem TSUE oraz stanowiskiem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, że zwrot prowizji powinien następować na podstawie zawieranych ugód. Podstawą zawarcia ugody jest wniosek członka o rozliczenie pożyczki spłaconej przed terminem. SKOK proponuje zawarcie ugody i zwrot prowizji w wysokości od 25 do 100% wyliczonej kwoty [tj. uzyskanej w oparciu o poniższy wzór zamieszczony w procedurze]*” (dowód: dokument Procedury, karta 143).

Po wejściu w życie Procedury, z dniem 13 stycznia 2020 r., każdy wniosek konsumenta o rozliczenie kosztów kredytu SKOK traktował zatem jako „wniosek o zawarcie ugody”, w związku ze sporną kwestią, co do należnej konsumentowi kwoty zwrotu z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu. W związku z czym - w odpowiedzi na wniosek klienta o zwrot kwoty nadpłaty - SKOK występował każdorazowo z propozycją zawarcia ugody, przedkładając w tym zakresie opracowany wzorzec o treści:

UGODA

zawarta w dniu w pomiędzy:
 SPÓŁDZIELCZA KASA OSZCZĘDNOŚCIOWO - KREDYTOWA „BOŻE DARY” z siedzibą w Katowicach
 przy ul. Samborskiej 5, zarejestrowaną przez Sąd Rejonowy Katowice - Wschód w Katowicach VIII
 Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 000094120, podlegającą NIP 864-
 05-27-574, REGON 271962549,
 która reprezentuje:

- 1
- 2

zwaną dalej SKOK,

z

zwanym dalej

zwanym dalej Klientem

Zwanymi dalej stronami

o następującej treści:

1. Przedmiotem ugody jest określenie warunków pobliższego zrealizowania w terminie art. 41 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o ochronie konsumentów (t.j. Dz. U. z 2010 r. poz. 1083),
 - 1) umowy pożyczki zawartej przez Klienta ze SKOK „Boże Dary” w dniu
 -, numer
2. Klient stwierdza, że w dniu dokonał wczesniejszej spłaty raty i kwoty pożyczki.
3. W celu pobliższego zrealizowania umowy, to do czasu i kwoty zwrotu Klientowi części pobliższej przez SKOK przysięgi, w proporcji do składowego numeru raty pożyczki, za podaniem art. 517

Ustawy z dnia 21 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2010 r. poz. 1145) niniejszym
 Kasa oświadcza, że celowi zaspokojenia raty przez Klienta wynikających z wczesniejszej spłaty
 Wyprzedziła zapłaciła mu przez Klienta (zobowiązanie) kwotę ze zastrzeżeniem raty
 Klienta (zobowiązanie) pod numerem

4. Klient oświadcza, że:
 - a) stwierdza, że raty pobliższe przez SKOK „Boże Dary” jako formę pobliższego zaspokojenia raty, o których mowa w art. 3,
 - b) żąda zwrotu, o którym mowa w art. 3 za zaspokojenie w całości i zobowiązuje się do nie
 wniesienia jakiegokolwiek dalszego wniosku z tego tytułu, przyjmując - oświadczenie, że
 dalszymi ratami wypłacać kasa z tytułu zobowiązania w art. 1 nie posiada i w celu
 zaspokojenia zobowiązania - w szczególności przez zmianę składowego numeru raty, a Kasa
 przyjmuje to oświadczenie i za zgodzie do swoich wykładni.
5. SKOK „Boże Dary” dokona wypłaty środków wskazanych w art. 3 w terminie do W
 przypadku braku wypłaty raty powyżej terminu raty, w kwocie przez Kasa, zgodnie
 z art. 517.
6. Ugoda została zawarta w trzech egzemplarzach.
7. Ugoda została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze
 Stron. Wzajemnie uznając, Ugody wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Wzajemnie uznając, Ugody wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

SKOK „Boże Dary”

(dowód: formularz Ugody, karta 142)

Zgodnie z tekstem ugody, konsument wyrażał zgodę na wypłatę określonej kwoty zwrotu nadpłaconej prowizji, niższej od wyliczonej metodą liniową. Jednocześnie konsument składał oświadczenie, iż nie będzie występował z dalszymi roszczeniami, przysługującymi mu w związku z wcześniejszą spłatą kredytu.

Kwota bazowa proponowanego zwrotu prowizji (opłata przygotowawcza nie występowała w umowach zawieranych przez SKOK pomimo zamieszczenia jej w nazwie procedury) była obliczana przez SKOK według następującego wzoru:

$$Z = [n-m/n]^2 \times M,$$

gdzie poszczególne litery oznaczają:

Z - kwota prowizji do zwrotu,

n - ilość dni obowiązywania umowy za które została pobrana prowizja,

m - rzeczywista ilość dni obowiązywania umowy pożyczki,

M - kwota pobranej prowizji od klienta.

Zgodnie z tekstem Procedury: „*Powyższa metoda uwzględnia rozliczanie prowizji na bazie zaangażowanego kapitału w czasie i stanowi adaptację wzoru stosowanego przez Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie w celu wyliczenia kwoty zwrotu części składki w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki*”.

Kwota bazowa, obliczana w oparciu o ww. wzór, była znacznie niższa od kwoty obliczonej według metody liniowej. Zobrazowano to na poniższym przykładzie, tj. pożyczki udzielonej na okres n=1095 dni (36 miesięcy), gdzie pobrano prowizję w wysokości M=1200 złotych, a której spłata następowałaby po 180, 365 i 600 dniach:

Tabela nr 1

M=1200 zł (pobrana prowizja)	m=180 dni (spłata po 180 dniach)	m=365 dni (spłata po 365 dniach)	m=600 dni (spłata po 600 dniach)
Z ₁ (kwota zwrotu obliczona metodą liniową) Z ₁ = [n-m/n] x M	1002,74 zł	800,00 zł	542,47 zł
Z ₂ (kwota zwrotu obliczona metodą z Procedury SKOK) Z ₂ = [n-m/n] ² x M	837,90 zł	533,34 zł	245,22 zł
Różnica Z₁- Z₂ (w zł)	164,84 zł	266,66 zł	297,25 zł

Z powyższego zestawienia jednoznacznie wynika, iż metoda naliczania kwoty bazowej była niekorzystna dla kredytobiorców, którzy - w razie naliczenia kwoty zwrotu metodą liniową - uzyskaliby znacznie wyższe kwoty zwrotu.

Dodatkowo - zgodnie z Procedurą - wyliczona w oparciu o ww. wzór kwota zwrotu prowizji - mogła ostatecznie ulec obniżeniu nawet do 25% kwoty bazowej. Procedura nie podawała żadnych kryteriów w tym zakresie, a jedynie ograniczała się do stwierdzenia, że „SKOK proponuje zawarcie ugody i zwrot prowizji w wysokości od 25% do 100% wyliczonej kwoty” [tj. kwoty bazowej wyliczonej według wzoru Przedsiębiorcy]. W Procedurze przyjęto następujące dwa sposoby rozliczania należnej do zwrotu kwoty prowizji:

1. w odniesieniu do pożyczek spłaconych przed 12 grudnia 2019 r. - SKOK proponował kwotę zwrotu w wysokości 25% -100% wartości, obliczonej według wskazanego wyżej wzoru;

2. w odniesieniu do pożyczek spłaconych po 12 grudnia 2019 r. - SKOK proponował kwotę zwrotu w wysokości 100% wartości, obliczonej według wskazanego wyżej wzoru.
(dowód: dokument Procedury, karta nr 143)

Wnioski konsumentów o zwrot prowizji - również te złożone przed datą obowiązywania ww. Procedury (tj. sprzed dnia 13.01.2020 r.) - zostały rozpatrzone w następujący sposób:

Tabela nr 2

	1	2	3	4	5	6
Rok	Ilość rozpatrzonych wniosków o zwrot części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu (wg roku złożenia wniosku)	Ilość wniosków [kol.1] w których wypłacono 100% kwoty naliczonej wg wzoru przewidzianego w Procedurze	Ilość wniosków [kol.1] w których wypłacono 50%-99% kwoty naliczonej wg wzoru przewidzianego w Procedurze	Ilość wniosków [kol.1] w których wypłacono 26%-49% kwoty naliczonej wg wzoru przewidzianego w Procedurze	Ilość wniosków [kol.1] w których wypłacono 25% kwoty naliczonej wg wzoru przewidzianego w Procedurze	Wnioski rozpatrzone odmownie z powodu braku uprawnień do zwrotu prowizji
2019						
2020						
2021						

(dowód: dane przekazane przez Przedsiębiorcę w pismach z dnia 8 października 2020 r., z 24 marca 2021 r. oraz z 13 kwietnia 2022 r., karty: 9-10, 147, 151)

Z powyższych danych wynika, iż w przypadku wszystkich wniosków konsumentów, dokonano wypłaty w oparciu o wyliczenia według powyżej opisanego wzoru, tj. w kwocie niższej niż gdyby była obliczona metodą liniową. Dodatkowo, na wniosków rozpatrzonych w latach 2019-2021, w przypadkach (tj. w ok %) SKOK dokonał dalszego obniżenia kwoty zwrotu prowizji obliczonej w oparciu o wzór z Procedury. W ok. % spośród tych przypadków, zwrot kwoty prowizji nastąpił po obniżeniu do minimalnej wysokości przewidzianej w Procedurze, tj. do % kwoty zwrotu obliczonej według przewidzianego w niej wzoru.

Przedkładane konsumentom teksty ugód zawierały jedynie ustalenia odnośnie kwoty zwrotu prowizji, która była jedynym dodatkowo naliczanym pozaodsetkowym kosztem. Koszty związane z ustalaniem zabezpieczeń oraz koszty związane z dokonywaniem przelewu na rachunek zewnętrzny, podobnie jak opłata przygotowawcza z tytułu udzielenia pożyczki - choć wymienione w tekście umowy - nie są i nie były pobierane przez SKOK w związku z zawieraniem umów kredytu konsumenckiego. Wprowadzenie tych pozycji do umów i Procedury wynikało z korzystania przez SKOK z wzorców udostępnianych przez Krajową Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, w których przewidywano jeszcze inne koszty pozaodsetkowe, których SKOK jednak nie pobierał (dowód: pismo z dnia 24 marca 2021 r., karta 150).

8)

W kolejnych miesiącach SKOK wprowadzał nowe „Procedury dotyczące rozliczenia prowizji/opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą spłatą kredytu”: najpierw obowiązującą od dnia 1 października 2021 r. (dowód: karta 11), a następnie obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 r. (dowód: karta 12). Zgodnie z treścią ich § 4, do obliczenia należnej kwoty zwrotu części prowizji przewidziano metodę liniową, niemniej dla umów, które zostały spłacone przed 12 grudnia 2019 r. przewidywano dodatkową możliwość obniżenia naliczonej kwoty, nawet do poziomu 25 % jej wartości (ostateczną wysokość wypłaty ustalano w trybie ww. Ugody).

Złożone wnioski o rozliczenie prowizji z okresu obowiązywania ww. procedur (tj. w okresie od 01.10.2021 r. do dnia przekazania danych, tj. 13.04.2022 r.) rozpatrzono w następujący sposób:

Tabela nr 3

	1	2	3	4	5	6
Rok	Ilość rozpatrzonych wniosków o zwrot części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu (wg roku złożenia wniosku)	Ilość wniosków [kol. 1] w których wypłacono 100% kwoty naliczonej wg metody liniowej przewidzianej w Procedurach z 01.10.2021 i 01.01.2022	Ilość wniosków [kol. 1] w których wypłacono 50%-99% kwoty naliczonej wg metody liniowej przewidzianej w 01.10.2021 i 01.01.2022	Ilość wniosków [kol. 1] w których wypłacono 26%-49% kwoty naliczonej wg metody liniowej przewidzianej w Procedurach z 01.10.2021 i 01.01.2022	Ilość wniosków [kol. 1] w których wypłacono 25% kwoty naliczonej wg metody liniowej przewidzianej w Procedurach z 01.10.2021 i 01.01.2022	Wnioski rozpatrzone odmownie z powodu braku uprawnień do zwrotu prowizji
2021						
2022						

(dowód: dane przekazane przez SKOK w piśmie z dnia 13 kwietnia 2022 r. karty nr 9-10)

Z powyższych danych wynika, iż w przypadku wszystkich wniosków konsumentów, dokonano wypłaty w oparciu o wyliczenia według metody liniowej. Dodatkowo jednak, na wniosków rozpatrzonych w ww. okresie, w przypadkach (tj. w ok. %) SKOK dokonał dalszego obniżenia kwoty zwrotu prowizji obliczonej metodą liniową. A zatem w pewnej części przypadków, kwota naliczana przez SKOK dalej pozostawała na niższym poziomie od kwoty zwrotu obliczonej metodą liniową.

9)

Możliwość obniżania przez SKOK kwoty zwrotu naliczonej metodą liniową została zniesiona począwszy od dnia 10 maja 2022 r., to jest po wejściu w życie przywołanej wyżej (w pkt 2 uzasadnienia decyzji) „Procedury dotyczącej rozliczenia prowizji/opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą spłatą kredytu”. Zawarto w niej m.in. następujące postanowienia:

§ 1: „Celem procedury jest zapewnienie jednolitych działań podejmowanych w ramach rozliczania prowizji/opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą spłatą kredytu”;

§ 3: „Decyzją Zarządu SKOK wszelkie wnioski dotyczące zwrotu prowizji do zwrotu [pisownia oryg.] będą rozpatrywane pozytywnie”;

§ 4: „1. Kwota prowizji do zwrotu obliczana jest z wykorzystaniem metody liniowej (iloczyn stosunku okresu o który skrócono czas obowiązywania umowy do okresu trwania umowy i kwoty udzielonej prowizji)”;

§ 6: „Zwroty prowizji dotyczące pożyczek wypłaconych przed wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 11 września 2019 r. dokonywane są na wniosek Członka, w pozostałych przypadkach, tj. pożyczek wypłaconych po 11 września 2019 r., których spłata nastąpiła przed terminem SKOK podejmuje działania w kierunku nawiązania kontaktu z członkiem w celu ustalenia sposobu zwrotu należnej mu prowizji”.

(dowód: Uchwała nr 3 Zarządu SKOK „Boże Dary z dnia 10.05.2022 r. - „Procedura dotyczącej rozliczenia prowizji/opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą spłatą kredytu”, karta: 14).

Złożone wnioski o rozliczenie prowizji z okresu obowiązywania ww. procedury (tj. w kolejnych czterech miesiącach pod dniu 10.05.2022 r.) rozpatrzono w następujący sposób:

Tabela nr 4

1	2	3
ilość złożonych wniosków o zwrot części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu	ilość wniosków rozpatrzonych pozytywnie*, tj. zgodnie z procedurą z dnia 10.05.2022 r.	ilość wniosków rozpatrzonych negatywnie (dotyczyły sytuacji, w których pożyczkobiorcy w ogóle nie byli uprawnieni do otrzymania zwrotu na podstawie art. 49 ukk)

(dowód: dane przekazane przez SKOK w piśmie z dnia 6 września 2022 r. karty nr 384a - 385)

Wnioski składane po 10.05.2022 r. są rozpatrywane pozytywnie, a kwota zwrotu naliczana jest metodą liniową (dowód: przykładowe wnioski konsumentów wraz z rozliczeniami karty nr 391-431).

Uchwałą Zarządu SKOK z dnia 23 listopada 2022 r. wprowadzono nową „Procedurę dotyczącą rozliczenia prowizji/opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą spłatą kredytu”. Powielono w niej treść poprzednio obowiązującej procedury zmieniając jedynie treść § 6, któremu nadano następujące brzmienie: *„Zwroty prowizji dotyczące pożyczek wypłaconych przed wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 11 września 2019 r. dokonywane są na wniosek Członka, w pozostałych przypadkach, tj. pożyczek wypłaconych po 11 września 2019 r., których spłata nastąpiła przed terminem SKOK podejmuje działania w kierunku nawiązania kontaktu z członkiem w celu ustalenia sposobu zwrotu należnej mu prowizji. Tym samym Kasa zobowiązuje się do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości, zgodnie z art. 53 ustawy o kredycie konsumenckim”*.

(dowód: Uchwała Zarządu SKOK z dnia 23 listopada 2022 r., karta nr 433)

Należy zaznaczyć, iż chociaż wszystkie obowiązujące kolejno procedury (tj. z dnia 13.01.2020 r., 01.10.2021 r., 01.01.2022 r., 10.05.2022 r. i 23.11.2022 r.) nie rozróżniają literalnie, czy znajdują zastosowanie jedynie w sytuacji całkowitej czy częściowej wcześniejszej spłaty kredytu - należy uznać, iż w związku ze wskazaną wyżej treścią wzorców umów - „wcześniejsza spłata kredytu” dotyczy obu tych sytuacji.

10)

SKOK przedstawił dokument z ksiąg rachunkowych - „Informacja o przychodach za 2022 r.” z dnia 13 lutego 2023 r., zawierający dane o wysokości uzyskanych przychodów w 2022 r. Zgodnie z tym dokumentem, w 2022 r. SKOK osiągnął obrót o wartości zł.

(dowód: dokument „Informacja o przychodach za 2022 r.” karta nr 438)

Ocena prawna ustalonego stanu faktycznego

Naruszenie interesu publicznego

11)

Treść art. 1 ust. 1 ustawy okik ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy - stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego.

Podnieść należy, że pomimo tego, iż SKOK udziela pożyczek tylko swoim członkom, to jednak okoliczność powyższa nie oznacza, iż w sprawie nie zachodzi zagrożenie naruszenia interesu publicznego. Członkostwo w SKOK ma bowiem charakter otwarty, co oznacza, że członkiem Kasy może zostać każda osoba pełnoletnia. Jak wynika z informacji zamieszczonej na stronie Kasy <https://skok-bozedary.pl/kontakt/> „Aby zostać członkiem Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej „Boże Dary” wystarczy: przyjść z dowodem osobistym, podpisać deklarację członkowską, opłacić wpisowe (5 zł), wkład członkowski (5 zł) i wykupić jeden udział (10 zł). Zatem, o ile uzyskanie pożyczki w Kasie, uzależnione jest od stosunku członkostwa w SKOK, to nawiązanie tego stosunku jest łatwo dostępne, niesformalizowane oraz nie jest uzależnione od spełniania dodatkowych warunków, poza koniecznością wypełnienia deklaracji członkowskiej oraz opłacenia „wpisowego”. Należy w tym miejscu przywołać także przepis art. 4 ustawy o Spółdzielczych Kasach Oszczędnościowo-Kredytowych z dnia 5 listopada 2009 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 924 ze zm.) stanowiący, iż do stosunków zobowiązaniowych pomiędzy kasami a ich członkami stosuje się przepisy ustawy okik w zakresie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Rozpatrywana sprawa ma zatem charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub mogą być klientami SKOK. Działania te nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż każde naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego.

Zatem w niniejszej sprawie uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Naruszenie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

12)

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy okik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jednocześnie zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy okik, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy. Na gruncie niniejszej sprawy zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorcy.

Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania przez SKOK praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga zatem stwierdzenia łącznego zaistnienia następujących przesłanek:

- 1) kwestionowane zachowania są działaniami przedsiębiorcy,
- 2) zachowania te są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- 3) zachowania te naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

13)

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1) ustawy okik, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.), a także m.in.: osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o

charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców.

SKOK, jako podmiot działający w formie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, będący osobą prawną, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego - jest przedsiębiorcą prowadzącym we własnym imieniu działalność gospodarczą. Tym samym SKOK przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie okik, a jego działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sprzeczność zachowania przedsiębiorcy z prawem lub dobrymi obyczajami

14)

Na gruncie ustawy okik sankcjonowane jest zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Sprzeczność z prawem działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego. Naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów prawa stanowionego lub dobrych obyczajów jest jednocześnie wyrazem naruszenia obowiązującego porządku prawnego, który obejmuje zarówno nakazy i zakazy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, jak i nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów.

Rozważenia wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego lub dobrymi obyczajami. Ustawodawca w art. 24 ust. 2 ustawy okik nie wskazuje konkretnie, jakiego rodzaju sprzeczność z prawem zachowania przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu jest wykazanie, że w ustalonym stanie faktycznym SKOK dopuścił się naruszenia art. 49 ukk, poprzez nieobniżanie w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

15)

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ukk, „W przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą”. Ponadto, stosownie do art. 49 ust. 2 ukk: „W przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, ust. 1 stosuje się odpowiednio”.

Powyższy przepis został zamieszczony w ukk w wyniku implementacji do polskiego porządku prawnego art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. 2008, L 133, s.66, dalej: Dyrektywa). Zgodnie z art. 16 ust. 1 Dyrektywy, konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

16)

W kwestii interpretacji art. 49 ust. 1 ukk, Prezes UOKiK przedstawił wspomniane wcześniej stanowisko z dnia 16 maja 2016 r., które zostało opublikowane na stronie internetowej Urzędu, pod adresem: https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=12368. Zgodnie z nim, art. 49 ust. 1 ukk należy rozumieć w ten sposób, że w przypadku wcześniejszej

splaty kredytu konsumenckiego następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów składających się na całkowity koszt takiego kredytu, niezależnie od ich charakteru i niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione przez kredytobiorcę, z tym że redukcja ta ma charakter proporcjonalny, tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie - i to stanowi jedyny wskazany w ukk ogranicznik ustalenia redukcji kosztu kredytu związanego z jego wcześniejszą spłatą. Przedstawione rozważania dotyczące przedterminowej spłaty całego kredytu mają w pełni zastosowanie również w odniesieniu do przedterminowej spłaty części kredytu (o której mowa w art. 49 ust. 2 ukk). Należy wskazać, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 49 ust. 1 ukk, przepis ten obejmuje swoim zakresem całkowity koszt kredytu. Definicja całkowitego kosztu kredytu zawarta została z kolei w art. 5 pkt 6 tej ustawy i zgodnie z tym przepisem obejmuje: „wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności:

- a. odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy
- b. koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach - z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta”.

Tym samym art. 49 ust. 1 ukk nie wyłącza przedmiotowo możliwości obniżenia żadnego z rodzajów kosztów określonych w art. 5 pkt 6 tej ustawy. W ocenie Prezesa Urzędu nie jest uzasadniony pogląd, według którego ustawodawca na potrzeby tego przepisu wprowadza dwie kategorie kosztów: te, których wysokość lub powstanie zależy od okresu, na jaki udzielono kredytobiorcy kredytu, oraz te, które nie są zależne od tego okresu. Stąd przyjęcie takiego podziału przez SKOK przed grudniem 2019 r. należy uznać za sprzeczne z definicją ustawową całkowitego kosztu kredytu konsumenckiego, a także niespójne z konstrukcją ustawy o kredycie konsumenckim, jej istotą, celem i założeniami. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż okoliczność, że „prowizja” jest elementem całkowitego kosztu kredytu, nie była przy tym kwestionowana przez SKOK. Art. 49 ust. 1 ukk jasno wskazuje również, że rekalkulacja (redukcja) kosztów odnosi się nawet do tych kosztów, które już zostały poniesione przez konsumenta. Brak jest przedmiotowego wyłączenia opłat podlegających redukcji, jako jednej z kategorii kosztów.

Powyższe stanowisko Prezesa UOKiK, w przedmiocie wykładni art. 49 ust. 1 ukk, zostało potwierdzone przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE lub Trybunał). W wyroku z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt C-383/18 (Lexitor), Trybunał wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Jak wskazał Trybunał, obniżka całkowitego kosztu kredytu obejmuje również koszty, których wysokość nie jest zależna od okresu obowiązywania umowy. Mając na uwadze zasadę prowsłnotowej wykładni prawa, w taki sam sposób rozumieć zatem naleŹy art. 49 ukk. Jednoznaczne rozstrzygnięcie przez organ uprawniony wtpliwoŹci w zakresie wlaŹciwej interpretacji przepisów Dyrektywy przesadza jednoczeŹnie o sposobie interpretacji implementujacych je przepisów prawa krajowego. Uzasadniajacy rozstrzygnięcie Trybunał przypomniał, Źe celem Dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Ów system ochrony opiera się na załoŹeniu, Źe konsument jest stroną słaabszą niŹ przedsiębiorca zarówno pod względem moŹliwoŹci negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania. W celu zagwarantowania tej ochrony art. 22 ust. 3 Dyrektywy zobowiazuje państwa czlonkowskie do zapewnienia, aby przepisy przyjmowane przez nie w celu wykonania Dyrektywy nie mogly byc obchodzone poprzez sposob formułowania umów.

17)

Dodatkowo zauważyć należy, że art. 49 ukk winien być interpretowany w sposób możliwie najprostszy dla konsumentów, gdyż to ich ochronę, ze względu na słabszą pozycję, mają zapewniać zapisy Dyrektywy. Dlatego Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że metoda obliczania kwoty obniżenia kosztów kredytu, która zapewni odpowiednio wysoki poziom ochrony konsumentów, to metoda liniowa. Metoda ta zakłada proporcjonalne obniżenie całkowitego kosztu kredytu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono okres kredytowania. Według słownika języka polskiego „proporcjonalny” oznacza: mający określony stosunek części do całości, wyrażający określony stosunek do jakiejś wielkości; pozostający w takim stosunku do innej wielkości, że gdy tę drugą zwiększymy lub zmniejszymy pewną liczbę razy, pierwsza zwiększy się lub zmniejszy taką samą liczbę razy.

Formuła obliczenia kwoty obniżenia kosztów kredytu - przy użyciu metody liniowej - będzie wymagała ustalenia:

- jaka część poniesionych kosztów kredytu przypada na jeden dzień kalendarzowy;
- liczby dni, o które skrócono okres kredytowania (liczba dni od daty faktycznej spłaty kredytu do określonej w umowie terminu spłaty kredytu).

Kwota obniżenia powinna stanowić iloczyn kosztu przypadającego na 1 dzień kalendarzowy i liczby dni, o które skrócono okres kredytowania.

Metoda liniowa powinna znaleźć odpowiednie zastosowanie również w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie.

Zdaniem Prezesa UOKiK, taka metodologia jest zrozumiała i przejrzysta dla konsumentów. Warto też podkreślić, że analogiczne rozwiązanie (liniowy zwrot opłaty) znajduje zastosowanie w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych, w przypadku wypowiedzenia przez ubezpieczającego umowy ubezpieczenia w trakcie okresu ochrony ubezpieczeniowej oraz związanym z tym zwrotem składki. Stosowanie różnych metod wprowadzałoby dodatkową konfuzję na rynku finansów osobistych. Powyższe potwierdza, że metoda liniowa jest nie tylko zrozumiała i łatwa do zastosowania, ale też - w ocenie Prezesa UOKiK - najlepiej oddaje równowagę stron, jak również zapewnia transparentność oraz niepodatność na manipulację w zakresie struktury rat kredytowych.

18)

Mając na względzie doniosłość prawną ww. wyroku TSUE i jego znaczenie dla konsumentów (z uwagi na rozpatrywanie pytania prejudycjalnego, złożonego przez polski sąd), jak również zróżnicowaną praktykę podmiotów rynku finansowego, wynikającą z interpretacji tego orzeczenia - Prezes UOKiK przedstawił dnia 2 marca 2020 r. „Stanowisko w sprawie interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim w kontekście wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 (Lexitor)”, opublikowane pod adresem:

<https://finanse.uokik.gov.pl/kredyty-konsumenckie/stanowisko-prezesa-uokik-ws-interpretacji-art-49-ustawy-o-kredycie-konsumenckim-w-kontekscie-wyroku-tsue/>.

Twierdzenia i ocena prawna zawarte w tym stanowisku odnoszą się również do sprawy będącej przedmiotem tego postępowania w zakresie zarzutu ujętego w sentencji decyzji.

19)

Stanowisko pierwotnie prezentowane przez SKOK (tj. do dnia wydania ww. wyroku TSUE) oraz opisane działania SKOK w zakresie rozliczania kwot zwrotu stały w oczywistej sprzeczności zarówno z brzmieniem art. 49 ukk oraz art. 16 ust. 1 Dyrektywy. Gdyby uznać za prawidłowe stanowisko Kasy prezentowane w okresie sprzed daty wyroku TSUE, należy wskazać, że przy ograniczeniu możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do

kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy, prowadziłoby do tego, iż konsument byłby obciążany wyższymi jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca ograniczałby do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy. Za nieprawidłowe należy uznać także zachowanie SKOK po wprowadzeniu procedur umożliwiających zwrot części należnej prowizji. W ocenie Prezesa Urzędu, skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu była istotnie osłabiona, ponieważ obniżenie kosztów kredytu przebiegało w sposób przewidziany w procedurach dotyczących zwrotu części prowizji, tj. Przedsiębiorca uznaniowo stosował korzystniejszą dla siebie metodę obliczania kwoty zwrotu (tak procedura obowiązująca do 30.09.2021 r.), czy uznaniowo obniżał wartości kwot zwrotu obliczonych metodą liniową (tak procedury obowiązujące od 01.10.2021 r. do 09.05.2022 r.).

Reasumując, działanie SKOK polegające na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji (obliczone tzw. metodą liniową), które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, należy uznać za niezgodne z art. 49 ust. 1 ukk, a w konsekwencji za bezprawne. Jak wskazano wyżej, w myśl zaś art. 49 ust. 2 ukk, w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, ust. 1 art. 49 stosuje się odpowiednio. Mając powyższe na uwadze, przytoczone powyżej rozważania mają zastosowanie również do sytuacji wcześniejszej spłaty części pożyczki.

Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów.

20)

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz zostało skierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Ponadto nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym już sama możliwość wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu.

Wskazana praktyka SKOK dotyczy nieoznaczonej grupy konsumentów, którzy zawarli z Kasą umowę o kredyt konsumencki oraz zdecydowali się na skorzystanie z uprawnienia do przedterminowej spłaty kredytu, a także tych, którzy mogli zdecydować się na wcześniejszą spłatę kredytu, ale w związku z kwestionowaną praktyką - ostatecznie nie skorzystali z takiej możliwości (z uwagi na brak rozliczenia części kosztów pożyczki).

W niniejszej sprawie SKOK naruszyła majątkowy interes konsumentów poprzez niezwracanie im, w przypadku spłaty kredytów przed terminem określonym w umowach, tej części prowizji, która dotyczy okresu, o który skrócono czas obowiązywania umów a po wprowadzeniu procedur dotyczących rozliczania części prowizji, poprzez niezwracanie konsumentom prowizji w należnym wymiarze. Ponadto, uznać należy, że konsumenci pozbawieni zostali wymiernych korzyści finansowych, które wiązać powinny się dla nich ze spłatą pożyczki w części lub całości przed terminem jej obowiązywania.

Reasumując, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i ustalony na jego podstawie stan faktyczny dają podstawę do przyjęcia, iż w opisaney sprawie doszło do naruszenia przepisów ustawy okik, a zachowanie SKOK spełnia wszystkie przesłanki umożliwiające stwierdzenie, że stosowała ona praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Stwierdzenie zaniechania stosowania przez SKOK praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wskazanej w pkt I. sentencji decyzji.

21)

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy okik, w przypadku zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26 ustawy okik, natomiast Prezes Urzędu wydaje w tym przypadku decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie stwierdzając zaniechanie jej stosowania.

W toku postępowania, pismem z dnia 17 maja 2022 r., SKOK przedstawił nową wersję „Procedury dotyczącej rozliczania prowizji/opłaty przygotowawczej w związku z wcześniejszą spłatą kredytu” z dnia 10 maja 2022 r., w której wprowadzono zmiany, wynikające z dostosowania do treści art. 49 ukk. Ponadto, w piśmie z dnia 2 grudnia 2022 r., SKOK przedstawił nową procedurę, w której doregulowano kwestię terminu rozliczenia umowy, w związku z wcześniejszą spłatą kwoty kredytu, zgodnie z art. 52 ukk. Jako dzień wprowadzenia przedmiotowej Uchwały Zarządu SKOK, wskazano datę 23 listopada 2022 r. Prezes Urzędu, oceniając wprowadzone zmiany - w szczególności usunięcie zastrzeżenia przez SKOK uprawnienia do uznaniowego obniżania kwoty zwrotu wyliczonej metodą liniową oraz wskazanie terminu zwrotu konsumentowi - uznał, iż zmiany te usuwają występujące wcześniej nieprawidłowości.

Reasumując, wprowadzone zmiany dają podstawy do stwierdzenia, że SKOK zaprzestał stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisanej w pkt I sentencji decyzji, z dniem 22 listopada 2022 r., tj. w ostatnim dniu przed datą wejścia w życie przedmiotowej procedury.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w pkt I. sentencji decyzji.

Usunięcie skutków naruszeń

22)

W przypadku decyzji wydawanych na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy okik, przepis art. 26 ust. 2 ustawy okik znajduje odpowiednie zastosowanie. Decyzja o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzająca zaniechanie jej stosowania może zatem określać środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, m.in. w postaci: zobowiązania przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o określonej treści lub formie. Katalog środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest przykładowy. W związku z tym Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę inne niż wymienione w ustawie środki usunięcia trwających skutków naruszenia, które są adekwatne do rodzaju stwierdzonego naruszenia oraz skutków, które naruszenie wywołało. Ocena adekwatności działań zmierzających do usunięcia skutków niedozwolonego zachowania musi być dokonana z uwzględnieniem możliwie najszerszego kontekstu postępowania przedsiębiorcy, któremu zarzucana jest praktyka o trwających skutkach.

W ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszym stanie faktycznym Kasa nie podjęła w pełnym zakresie czynności, które zmierzałyby do usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W dalszym ciągu dysponuje ona częścią środków pobranych od konsumentów z tytułu nieprawidłowego rozliczania pobranej prowizji w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego. Tym samym, w dacie wydania niniejszej decyzji nieusunięte (częściowo) pozostają ekonomiczne, skutki dokonane przez SKOK naruszenia. Zdaniem Prezesa Urzędu, konieczne jest zatem skierowanie do konsumentów jasnego i zrozumiałego komunikatu, który wskaże konsumentom przedmiot rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK oraz wynikające dla nich, z jego uprawomocnienia się, skutki.

Dla usunięcia przez SKOK trwających skutków naruszenia opisanego w sentencji decyzji, niezbędne jest zatem to, aby konsumenci, którzy zostali objęci skutkami ww. praktyki, mogli się o niej dowiedzieć i wystąpić do Przedsiębiorcy z odpowiednim wnioskiem (reklamacją) o zwrot nadpłaconej kwoty prowizji.

W ocenie Prezesa UOKiK, nałożony na SKOK środek w opisanym powyżej kształcie, pozostaje w korelacji do przypisanego naruszenia i zmierza do przynajmniej częściowego przywrócenia równowagi stron stosunku prawnego w zakresie usunięcia trwających skutków naruszenia.

W tym celu Prezes UOKiK nałożył na SKOK obowiązek dokonania zwrotu nadpłaconej części prowizji oraz odpowiednie obowiązki informacyjne, mające na celu poinformowanie konsumentów o przysługujących im uprawnieniach, a także o sposobie wnioskowania o zwrot pieniędzy. Przedmiotowa informacja ma być przekazana kredytobiorcom w formie przesyłki listownej poleconej za potwierdzeniem odbioru, albo osobiście w oddziałach Przedsiębiorcy (za pisemnym pokwitowaniem). Jedną z intencji określenia takich informacyjnych środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest zwiększenie skuteczności administracyjnoprawnego trybu stwierdzania naruszeń w zakresie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Z przykładów wymienionych w art. 26 ust. 2 ustawy okik wynika, że konsumenci mają prawo dowiedzieć o stwierdzeniu przez Prezesa UOKiK takich naruszeń. W ramach usunięcia trwających skutków stosowania niedozwolonych praktyk, Prezes UOKiK może zobowiązać przedsiębiorcę do poinformowania uprawnionych konsumentów, którzy nabyli uprawnienie do uzyskania kwoty zwrotu części prowizji. Prezes UOKiK decyduje więc o sposobie poinformowania konsumentów. Może być to np. droga listowna, lub nawet doręczenie osobiste, co uwzględnia specyfikę funkcjonowania SKOK, gdzie znaczna ilość klientów preferuje wizyty osobiste w oddziałach kasy. Z punktu widzenia interesu publicznego - istotne jest to, aby był to skuteczny sposób dotarcia do adresatów.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu uznał za adekwatne zobowiązać SKOK do działań wyszczególnionych w pkt II. decyzji.

Rozstrzygnięcie o karze pieniężnej w pkt III. sentencji decyzji

23)

Kara pieniężna za naruszenie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 24 ustawy okik, ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu. W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał za zasadne nałożenie kary za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w pkt. I. sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy okik, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24 ustawy okik. Art. 106 ust. 3 ustawy okik, wskazujący sposób obliczania obrotu, przewiduje m.in. w pkt 1, że obrót oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat - w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości. Art. 106 ust. 5 ustawy okik stanowi przy tym, że w przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100.000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 uwzględnia średni obrót osiągnięty

Należy podkreślić, iż w zakresie praktyki opisanej w pkt. I. sentencji decyzji przedmiotem ochrony jest ważny interes konsumentów wyrażający się w prawie konsumenta do obniżenia, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Takie uprawnienie konsumenta wynika - co potwierdził TSUE w wyroku w sprawie C-383/18 - wprost z przepisów prawa. Na koszt kredytów udzielanych przez SKOK składa się prowizja, która w przypadku spłaty przez konsumenta pożyczki przed terminem nie była zwracana zarówno w odpowiednim terminie, jak i w zakresie proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Należy przy tym zaznaczyć, że wątpliwości interpretacyjne podmiotu nie mają znaczenia dla oceny, czy jego zachowanie naruszało prawo, czy nie. Wagę praktyki należy określić jako poważną, ze względu na skutki, które wywoływała w sferze interesów konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu, przedsiębiorca jako profesjonalista powinien był zdawać sobie jednak sprawę, iż zachowanie polegające na rozliczaniu kosztów kredytu przy jego wcześniejszej spłacie, według własnej, błędnej interpretacji treści przepisu art. 49 ukk (sprzecznego ze stanowiskiem wydanym przez Prezesa UOKiK oraz Rzecznika Finansowego), może być potraktowane jako działanie sprzeczne z przepisami ukk. Przesądza to o co najmniej nieumyślnym charakterze praktyki z pkt. I sentencji decyzji.

Ustalając wysokość kary pieniężnej wzięto pod uwagę również długotrwałość praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, trwającej ponad 6 lat (tj. co najmniej od maja 2016 r., czyli od daty publikacji stanowiska Prezesa UOKiK i Rzecznika Finansowego), co powoduje także zwielokrotnienie skutków praktyki (tj. powiększanie się liczby poszkodowanych klientów). Uwzględniono także czynnik, iż w odniesieniu do SKOK nie stwierdzono uprzednio naruszenia przepisów ustawy okik. Następnie wzięto pod uwagę lokalny zasięg działalności przedsiębiorcy (Katowice i okolice) oraz okoliczność, iż praktyka dotyczyła niewielkiej grupy klientów Kasy (tj. osób z którymi SKOK zawierał umowy, stanowiących ok. % klientów, którzy przedterminowo spłacili kredyt).

Z uwagi na powyższe, Prezes Urzędu ustalił kwotę bazową kary na poziomie % obrotu przedsiębiorcy, tj. zł (słownie złotych:).

Za okoliczność łagodzącą Prezes Urzędu uznał zaniechanie zarzucanej praktyki oraz fakt, iż po dacie wydania wyroku TSUE (11.09.2019 r.), SKOK zaczął stopniowo zmieniać politykę dotyczącą zasad postępowania i wyliczania zwrotu bezodsetkowych kosztów kredytu. Z kolei po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania, SKOK podjął działania w kierunku jej wyeliminowania.

Należy jednak zaznaczyć, że co prawda już od 2020 r. SKOK zaczął podejmować stopniowo działania zmierzające do pozytywnego rozpatrywania przedmiotowych wniosków i obliczania zwrotu nadpłaconych kosztów metodą liniową, tym niemniej aż do listopada 2022 r. nie wyeliminowano wszystkich czynników pozwalających na uznanie, iż praktyka została zaniechana (m.in. utrzymywano w dalszym ciągu system ugód, czy wymóg wniosku ze strony kredytobiorcy oraz dowolność terminu w którym dokonywano rozliczenia kwoty zwrotu). Nieprawidłowości te usunięto dopiero kolejnymi działaniami, podjętymi przez SKOK w listopadzie 2022 r., co dało Prezesowi UOKiK podstawy do stwierdzenia zaniechania praktyki. Omawiane okoliczności uzasadniają obniżenie kwoty bazowej o %, tj. do kwoty zł.

Jednocześnie nie stwierdzono okoliczności obciążających.

Uwzględniając powyższe, Prezes Urzędu ustalił wysokość kary za stosowanie praktyki określonej w pkt. I. sentencji decyzji na kwotę zł (słownie złotych:). Kwota ustalonej kary stanowi % obrotu osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2022 r. (po zaokrągleniu do 1 zł) oraz stanowi % maksymalnego wymiaru kary, przewidzianego w art. 106 ust. 1 ustawy okik.

Kara ta jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy okik i współmierna do możliwości finansowych SKOK.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt. III. sentencji decyzji.

Nalożoną karę pieniężną SKOK obowiązany jest wpłacić - zgodnie z przepisem art. 112 ust. 2 i 3 ustawy okik - na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Koszty postępowania

25)

Zgodnie z art. 80 ustawy okik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Natomiast w myśl art. 77 ust. 1 ustawy okik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKIK stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Analogicznie - stosownie do treści przepisu art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm. - dalej: „kpa”) - jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Do kosztów postępowania - zgodnie z art. 263 § 1 kpa - zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Postępowanie w sprawie stosowania przez SKOK praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy okik. Kosztami postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną i w związku z tym postanowiono obciążyć SKOK kosztami postępowania w wysokości 25,50 zł (słownie złotych: dwadzieścia pięć 50/100 .

Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt IV. decyzji.

Koszty postępowania SKOK obowiązana jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

POUCZENIE

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy okik w związku z art. 479²⁸ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2021 r. poz. 1805 ze zm. - dalej „kpc”) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury we Wrocławiu (dane adresowe: pl. Strzelecki 25, 50-224 Wrocław).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1144 ze zm. - dalej „uksc”), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i ust. 2 uksc, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa

przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 uksc, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1 kpc strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Jednocześnie art. 117 § 3 kpc stanowi, że osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Zgodnie z art. 117 § 4 zd. 1 kpc. wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie IV. decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy okik przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury we Wrocławiu (dane adresowe: pl. Strzelecki 25, 50-224 Wrocław).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 uksc w zw. z art. 32 ust. 2 uksc, zażalenie od postanowienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

Otrzymuje:
Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Boże Dary”
ul. Jana Samsonowicza 5
40-749 Katowice

*z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK we Wrocławiu
Agnieszka Jacyszyn*